

Zijn de Media wel toegankelijk voor iedereen?

De Internationale Media 4 All Conferentie werd van 28 juni tot 1 juli 2011 gehouden in Londen, en werd georganiseerd door het Imperial College. De conferentie was een zeer interessante verzameling van het laatste nieuws en onderzoek naar audiovisuele vertaling, de nieuwste praktijken. Ook was het een prima kans om te netwerken voor iedereen die op dit gebied bezig is.

Jan Lamby en ikzelf namen deel aan de Conferentie voor de EFHOH, en Guus Coenen was daar als vertegenwoordiger van de FEPEDA. De EFHOH presenteerde vanuit het oogpunt van de gebruiker de kijk op ondertiteling en de toegankelijkheid van de media.

Wij vroegen:

Staan internet en televisie wel open voor mensen met een gehoorverlies? Is er eigenlijk wel snelle en eenvoudige toegang tot ondertiteling? Kan je eigenlijk wel meteen filmfragmenten en voorstellingen ondertiteld krijgen?

De daaropvolgende dagen van presentaties en discussies werd het duidelijk dat de media helemaal niet toegankelijk zijn voor iedereen, en vooral niet voor slechthorende en dove mensen.

Tijdens de presentatie van de EFHOH sprak ik over de noodzaak van open toegang tot informatie en leren, spelling en uitspraak.

Voor dove en slechthorende kinderen kan het hun leesproces ondersteunen, en zelfs horende kinderen hebben er baat bij, vooral als zij (nog) geen boeken lezen.

Mensen die een andere taal spreken hebben er ook voordeel bij, vooral als zij de engelse taal moeten spreken, die toch erg fonetisch is (de verschillende klanken zijn hier erg belangrijk).

Veel mensen die een andere taal leren maken fouten wanneer ze teksten in de engelse taal moeten lezen. Het is dan ook erg belangrijk dat ze steeds herinnerd worden aan de verschillende fonetische klanken in deze taal om hun gesproken engels te verbeteren.

Wij presenteerden informatie over de noodzaak tot een sterke nationale wetgeving met betrekking tot de media, volgens het Handboek voor Audiovisuele Media Diensten (AVMSD), het nieuwste beleidsplan van de Europese commissie en we legden uit wat er gebeurt op Europees niveau, als volgt:

- ▶ [Europese Toegankelijkheids Wet 2012](#)
- ▶ [Gehandicapten Beleid 2010- 2020](#)
- ▶ [Standaardisering van de voorziening van ondertiteling door middel van DTV4All](#)

- ▶ Een sterke campagne voor volledige inclusie (integratie) van slechthorende en dove mensen in heel Europa

We spraken met veel verschillende vertegenwoordigers van de omroepen, televisie, film (en internet-) maatschappijen en de mensen die de eigenlijke ondertiteling verzorgen. Wij hebben enorm veel geleerd van alle argumenten aan de verschillende kanten, maar tegelijkertijd is het erg belangrijk dat iedereen begrijpt welke mensen de ondertiteling gebruiken, voor wie ondertiteling pure noodzaak is, en dat iedereen (de ondertitelaars enz) zoveel mogelijk een woordelijke weergave van de tekst geeft, zonder het maar in te korten door middel van smiley ikonen op internet, en zonder dat hij de teksten maar even gauw afkort bij het vertalen van spraak in tekst. Want voor veel slechthorende en andere gebruikers van ondertiteling voelt het hierdoor aan alsof we minder belangrijk zijn, en alsof het gebagatelliseerd wordt.

- Wij hebben heel veel interessante presentaties gevolgd, maar ook sommige lezingen die een sterk verhit debat opleverden. Vaak verwarren onderzoekers mensen die gebarentaal gebruiken, met slechthorende en dove (plots/laatdove) mensen en daardoor weigeren zij de mensen die geen gebarentaal gebruiken, de juiste toegang tot de media.
- Maar al te vaak komt het voor dat we niet de volle vertaling van de tekst of toespraak krijgen, en dat houdt dan weer in dat de mensen die wel ondertiteling nodig hebben, deze niet krijgen.
- Onderzoekers zijn niet goed op de hoogte van de leesvaardigheden van slechthorende en doof geworden mensen. Aan de ene kant maken de ondertitelaars volledige en correcte vertalingen voor bioscoopfilms, terwijl zij de teksten heel erg inkorten en simpele termen gebruiken als zij dezelfde film voor televisie 'aanpassen'.
- De conferentie heeft ons doen inzien dat we een duidelijke taalkundige standaard moeten krijgen voor alle ondertitelaars (vertalers) en omroepen, die ook goedgekeurd moet worden door alle organisaties die zich met slechthorende en dove mensen bezighouden.

Ik wil heel graag onze vertalers bedanken die alle spraak in tekst hebben omgezet. Zij zijn hiervoor speciaal uit Zweden overgekomen. De organisatie van de Media 4All Conferentie zijn erg blij met de ondersteuning die we ondervonden hebben, en zij zijn van plan om te zorgen dat deze steun voor alle deelnemers beschikbaar wordt, en niet alleen voor slechthorenden, tijdens de volgende conferentie over twee jaar.

Dit toont toch wel duidelijk het voordeel van onderschrijven en vertaling in internationale vergaderingen als deze aan, met de vele nationaliteiten die hierbij betrokken zijn, met zijn vele verschillende aspecten.

Deze conferentie heeft onze ogen geopend bij ons in de EFHOH en we beseffen dat het erg belangrijk is om de eigenlijke gebruikers van ondertiteling te betrekken in

deze bijeenkomsten, want anders is het net alsof er over ons gepraat wordt, zonder dat we er zelf bij zijn!

Lidia Best
London July 2011